

● *Ramaria spec.*

● *Akanthomyces aculeatus.*

● Gewone inkttruffel (*Melanogaster ambigua*). Foto's: Luc Knijnsberg.

Verrassingen in bunkers

Ieder jaar worden in de winter de bunkers in het Noordhollands Duinreservaat bezocht om de daar overwinterende vleermuizen te tellen. De afgelopen winter was een recordjaar met in totaal 491 vleermuizen! Naast de vele watervleermuizen werden er 21 gewone grootoorvleermuizen en vier franjestaarten geteld. Maar de tellingen brachten nog meer verrassingen.

In januari vonden boswachter Veronique van Meurs en Luc Knijnsberg in een bunker van Stelling 12 twee bolletjes van 2 cm, hangend aan boomwortels. Door de glinsterende, bruine vochtdruppels leken het wel kleine kerstballen. Na er buiten een open te hebben gebroken ver raadde de overweldigende geur van paddenstoel en inkt en de honingraatstructuur meteen wat het was: truffel! De sporen onder de microscoop van Martijn Oud wezen uit dat het gewone inkttruffels waren. In een andere bunker vond Luc ook nog een nieuwe paddenstoelensoort voor Nederland: *Akanthomyces aculeatus*. Deze groeit als parasiet op het roesje (*Scoliopteryx libatrix*), een nachtvlinder die veel overwintert in bunkers. In de witte vruchtlichamen worden de sporen gevormd. Luc's voorstel voor de nieuwe Nederlandse naam is witpoederige mottendoder.

Tot slot vond Luc nog een zeer fraaie koraalzwam die groeit op een bunkermuur. Mooi om te zien hoe het vruchtlichaam uit het mycelium groeit. Er werd wat materiaal verzameld voor determinatie door een specialist van koraalzwammen Martin Gotink. Deze kwam er niet goed uit en heeft de zwam opgesla-

gen in zijn herbarium en een DNA-monster genomen. Voor nu blijft het even een 'koraalzwam onbekend'. Wie weet is het een nieuwe soort voor de wetenschap.

Nieuwe exoot in het Noordzeekanaal

Begin februari 2022 werd in een bodemonster uit het Noordzeekanaal een nieuw exotisch slakje ontdekt door Olaf Duijts, onderzoeker van Bureau Waardenburg. Onderzoek naar de identiteit van deze 'stippelijntandhoren' loopt nog; de meest waarschijnlijke kandidaat leeft in het noordoosten van de Verenigde Staten. Een soort uit de familie Pyramidellidae, ectoparasitaire slakjes die op en van andere organismen leven.

Olaf trof twee levende exemplaren aan in een boxcore-monster uit het Noordzeekanaal, genomen tijdens een bemonstering in opdracht van Rijkswaterstaat. De huisjes hebben duidelijke kenmerken van de familie Pyramidellidae. Met name de vorm van de topwindingen en van de mondopening zijn kenmerkend voor deze wereldwijd voorkomende, vele duizenden soorten tellende slakkenfamilie. De meeste vertegenwoordigers van deze familie worden slechts enkele millimeters hoog en over verreweg de meeste soorten is nauwelijks iets bekend. Eén van de gevonden dieren was een bijna volwassen exemplaar met circa vijf à zes windingen, de ander een beschadigd jong exemplaar. Het monster is genomen op 6 oktober 2021 ter hoogte van Zijkanaal H, nabij de Amsterdamse Jan van Riebeeckhaven. Het grootste exemplaar is 3,2 millimeter. Het is na het Zuid-

Amerikaanse brakwaterhorentje (zie *tussen Duin & Dijk 1 2022*) een volgend klein exotisch horentje dat zich in het Noordzeekanaal vestigt.

Noord-Hollandse Natuurdag 2022

Zaterdag 17 december 2022 organiseert Landschap Noord-Holland in samenwerking met Provincie Noord-Holland en POF de twaalfde Noord-Hollandse Natuurdag voor alle vrijwilligers die zich in Noord-Holland met natuuronderzoek bezig houden. We hopen elkaar dan weer live te ontmoeten in de Aristozalen in Amsterdam, vlakbij station Sloterdijk. Noteer deze datum alvast in uw agenda! Informatie over het programma zal snel volgen via tussen Duin & Dijk en alle kanalen van vogelwerkgroepen, SVN, Ravon, Floron, Vlinderstichting, Zoogdiervereniging, IVN en KNNV.

● 'Stippelijntandslak'.

Foto: Rykel de Bruyne.

